

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นวิจัยแบบพรรณนา (Descriptive Research) มีรูปแบบการวิจัย (Research Design) เพื่อให้การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการ โดยแบ่งเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

กำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร ที่จะใช้ศึกษาครั้งนี้ คือพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสงขลา นครินทร์ ทุกหอผู้ป่วย ฝ่ายบริการพยาบาลรวมถึงภาควิสัญญีที่ถูกสุ่มตัวอย่างได้พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสงขลานครินทร์อย่างน้อย 6 เดือน

ประชากรเป้าหมาย (Target Population) พยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

ประชากรตัวอย่าง (Population to be Examined) พยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา จำนวนทั้งสิ้น 263 คน

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) คือพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา ที่ถูกสุ่มตัวอย่างจำนวน 263 คน คำนวณขนาดตัวอย่างตามสูตร ของยามานะ (Yamane, 1967 : 125) คำนวณโดยใช้สูตร

$$n = \frac{N}{(1 + Ne^2)} \quad (\text{เมื่อความเชื่อถือได้ของการเลือกตัวอย่าง} = 95\%)$$

$$n = \text{จำนวนตัวอย่างหรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง}$$

- N = จำนวนหน่วยทั้งหมดหรือขนาดของประชากร
 e = ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมให้เกิดได้ 0.05

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{768}{1 + 768 (0.05)^2}$$

$$= 263 \text{ คน}$$

เพื่อป้องกันข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน และสูญหาย จึงเพิ่มขนาดตัวอย่างอีก 10 % คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างเพื่อแจกแบบสอบถาม รวมทั้งสิ้นเท่ากับ 289 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง (Systemmatic Random Sampling) โดยมีขั้นตอนการเลือกตัวอย่างดังนี้

1. สุ่มตัวอย่างโดยวิธี Stratified Random Sampling จำนวนพยาบาล 768 คน ในฝ่ายบริการพยาบาล จำแนกตามหอผู้ป่วยทั้งหมด 38 หอผู้ป่วย แล้วคำนวณขนาดตัวอย่างตามสูตร ยามานะ (Yamane) จะได้กลุ่มตัวอย่าง 263 คน ดังตารางที่ 1 ภาคผนวก ก.
2. สุ่มตัวอย่าง โดยวิธี Simple Random Sampling ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 263 คน นำมาจับฉลากกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ ดังตารางที่ 1 ภาคผนวก ก.

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Instrument)

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลทั่วไป เป็นลักษณะคำถามแบบปิด ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ศาสนา อาชีพ ระยะเวลาการทำงาน ตำแหน่งในปัจจุบัน หอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายได้ของครอบครัว ที่อยู่อาศัย สมาชิกในครอบครัว จำนวนคนที่ต้องรับภาระเลี้ยงดู โรคประจำตัว ภาวะสุขภาพ ภาระงาน/สัปดาห์ งานพิเศษ เวลาในการเดินทางมาทำงานไป-กลับ ใช้เวลานอน/วัน ใช้เวลาออกกำลังกาย/สัปดาห์ ใช้เวลาในการ

พักผ่อน/วัน ไปต่างจังหวัดหรือต่างประเทศหรือไม่เดินทางไปสถานที่ต่าง ๆ ด้วยวิธีใดบ่อยที่สุด ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 23 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบวัดคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต ด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านความมั่นคงในเศรษฐกิจ ด้านสภาพสังคมของตนเองและชีวิตครอบครัว ด้านชีวิตการทำงาน ด้านวัฒนธรรม การเมืองและความเสมอภาค ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 100 ข้อ

ซึ่งส่วนที่ 2 ผู้วิจัยได้ดัดแปลงมาจากแบบวัดคุณภาพชีวิตของพยาบาลวิชาชีพ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในจังหวัดสระบุรีของ วรวิทย์ ชัยพรเจริญศรี และดัดแปลงมาจากแบบวัดคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาล โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ของรัตนา รงทองกุล ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต ด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านความมั่นคงในเศรษฐกิจ ด้านสภาพสังคมของตนเองและชีวิตครอบครัว ด้านชีวิตการทำงาน ด้านวัฒนธรรม การเมืองและความเสมอภาค 100 ข้อ โดยให้กลุ่มตัวอย่างประเมินด้วยตนเองว่ารู้สึกต่อข้อความนั้นอย่างไร เป็นคำถามแบบปิด (Close Questions) โดยเป็นมาตราประมาณค่าแบบเรียงลำดับ (Ordinal scale) ชนิด 5 ตัวเลือก จากระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด ไปมากที่สุด คะแนนเป็นมาตราส่วนการประเมินค่า (Likert scale) มี 5 ระดับ โดยให้คะแนนระดับคุณภาพชีวิต ดังนี้

ระดับคะแนนน้อยที่สุด	ให้	1
ระดับคะแนนน้อย	ให้	2
ระดับคะแนนปานกลาง	ให้	3
ระดับคะแนนมาก	ให้	4
ระดับคะแนนมากที่สุด	ให้	5

ในแบบวัดคุณภาพชีวิต ได้แบ่งออกเป็นคุณภาพชีวิต ในมิติต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น ข้อโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านสุขภาพกายและจิต ตั้งแต่ข้อ 1-11 จำนวน 11 ข้อ
2. ด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ตั้งแต่ข้อ 12-21 จำนวน 10 ข้อ
3. ด้านความมั่นคงในเศรษฐกิจ ตั้งแต่ข้อ 22-24 จำนวน 3 ข้อ
4. ด้านสภาพสังคมและชีวิตครอบครัว ตั้งแต่ข้อ 25-37 จำนวน 13 ข้อ
5. ด้านชีวิตการทำงาน ในแบบวัดคุณภาพแบ่งเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ

การปฏิบัติงาน งานบริการ งานวิชาการ

ตั้งแต่ข้อ 38-89 จำนวน 52 ข้อ

6. ด้านการมีกิจกรรมทางวัฒนธรรมและการเมือง ตั้งแต่ข้อ 90-100 จำนวน 11 ข้อ

ข้อคำถามในส่วนที่ 2 จะมีข้อคำถามเชิงลบและบวก ซึ่งข้อคำถามเชิงลบ ได้แก่ ข้อ 5, 11,

12, 23, 36, 40, 43, 57, 58, 64, 69, 72, 73, 76, 84, 93 และข้อ 98 รวมทั้งสิ้น 17 ข้อ

ข้อคำถามเชิงลบก่อนที่จะนำมาวิเคราะห์ ได้แปลงคะแนนในข้อคำถามเชิงลบต่างๆ และ
คะแนนเชิงบวกดังนี้

ระดับคะแนนน้อยที่สุด	ให้	5
ระดับคะแนนน้อย	ให้	4
ระดับคะแนนปานกลาง	ให้	3
ระดับคะแนนมาก	ให้	2
ระดับคะแนนมากที่สุด	ให้	1

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดสำหรับตอบคำถามแบบอธิบายหรือบรรยายมีจำนวน

6 ข้อ คือ

ท่านคิดว่า :

1. การพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานของท่านเพียงพอหรือไม่เป็นอย่างไร

2. สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในหน่วยงานของท่านเป็นอย่างไร

3. การบริหารจัดการหรือความมั่นคงทางหน้าที่การงาน พัสต-ครุภัณฑ์และงบประมาณ

ในหน่วยงานของท่านเป็นอย่างไร

4. สภาพสังคมของตนเองและชีวิตครอบครัวของท่านเป็นและผู้ร่วมงานเป็นอย่างไร

5. ท่านมีส่วนร่วมในด้านกิจกรรมวัฒนธรรมและการเมืองอย่างไรบ้าง

6. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในเรื่อง อื่น ๆ นอกเหนือจาก 5 ข้อดังกล่าว

อย่างไรบ้างจงอธิบาย

2. การหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

ทำการตรวจสอบแบบสอบถามหาความตรงตามเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3. การหาความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability)

หลังจากผู้ทรงคุณวุฒิให้คำแนะนำและนำมาแก้ไขแล้วผู้วิจัยนำแบบสอบถามคุณภาพชีวิตไปทดลองใช้กับพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ จำนวน 30 ราย ซึ่งมีลักษณะเหมือนประชากรที่ศึกษา แต่ไม่ซ้ำกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูล และนำมาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคซ์ (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection)

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากฝ่ายบริการพยาบาล โรงพยาบาลสงขลานครินทร์
2. แนะนำตนเองและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และรายละเอียดในการเก็บรวบรวมข้อมูลแก่กลุ่มตัวอย่างและขอความร่วมมือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมือในการวิจัยผู้วิจัยให้ความเชื่อมั่นว่าจะไม่เปิดเผยเรื่องของกลุ่มตัวอย่าง
3. แจกแบบสอบถามให้ตอบด้วยตนเอง ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างตอบอย่างอิสระ หากไม่เข้าใจสามารถซักถามได้
4. เก็บรวบรวมข้อมูลจากหอผู้ป่วยต่างๆ ใช้เวลาทั้งสิ้น 3 เดือน ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม
5. แปลข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประมวลผลด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป : เพื่อ

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
2. ศึกษาาระดับและเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตพยาบาลโดยใช้สถิติ Independent t-test

3. วิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิต โดยใช้สถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple

Regression Analysis)